

Deklarácia o využívaní vedeckého a technologického pokroku v záujme mieru a v prospech ľudstva

vyhlásená rezolúciou Valného zhromaždenia 3384 (XXX) z 10. novembra 1975

Valné zhromaždenie,

zaznamenávajúc, že vedecký a technologický pokrok sa stal jedným z najdôležitejších faktorov v rozvoji ľudskej spoločnosti,

berúc do úvahy, že i keď vedecký a technologický vývoj poskytuje čoraz väčšie príležitosti na zlepšenie životných podmienok národov a štátov, v mnohých prípadoch môže viesť k sociálnym problémom, ako aj k ohrozeniu ľudských práv a základných slobôd jednotlivca,

zaznamenávajúc so znepokojením, že vedecké a technologické výdobytky možno použiť na urýchľovanie pretekov v zbrojení, na potláčanie národnooslobodzovacích hnutí a na pozbavenie jednotlivcov a národov ich ľudských práv a základných slobôd,

tiež zaznamenávajúc so znepokojením, že vedecké a technologické výdobytky môžu predstavovať nebezpečenstvo pre občianske a politické práva jednotlivca alebo skupiny a pre ľudskú dôstojnosť,

zaznamenávajúc naliehavú nutnosť plného využitia vedeckých a technologických výdobytkov pre blaho človeka a neutralizovania súčasných a prípadne v budúcnosti možných škodlivých následkov niektorých vedeckých a technologických výdobytkov,

uznávajúc, že vedecký a technologický pokrok je veľmi dôležitý pre urýchlenie sociálneho a hospodárskeho rozvoja rozvojových krajín, uvedomujúc si, že prenášanie výsledkov vedy a techniky do praxe je jedným z najdôležitejších spôsobov urýchlenia hospodárskeho rozvoja rozvojových krajín,

znovu potvrdzujúc právo národov na sebaurčenie a potrebu rešpektovať ľudské práva a slobody, ako aj dôstojnosť ľudskej osobnosti v podmienkach vedeckého a technologického pokroku,

želajúc si podporovať uplatňovanie princípov, ktoré tvoria základ Charty Organizácie Spojených národov, Všeobecnej deklarácie ľudských práv, Medzinárodného paktu o ľudských právach. Deklarácie o poskytnutí nezávislosti koloniálnym krajinám a národom, Deklarácie zásad medzinárodného práva, týkajúcej sa priateľských vzťahov a spolupráce medzi štátmi v súlade s Chartou Organizácie Spojených národov, Deklaráciou o sociálnom pokroku a rozvoji a Chartou hospodárskych práv a povinností štátov, *slávnostne vyhlasuje*, že:

1. Všetky štáty musia podporovať medzinárodnú spoluprácu, aby sa zabezpečilo využitie výsledkov vedeckého a technologického vývoja v záujme posilnenia medzinárodného mieru a bezpečnosti, slobody a nezávislosti, ako aj v záujme hospodárskeho a sociálneho rozvoja národov a realizácie ľudských práv a slobôd v súlade s Chartou Organizácie Spojených národov.
2. Všetky štáty musia prijať vhodné opatrenia, aby sa zabránilo využívaniu vedeckých a technologických výdobytkov, najmä štátnymi orgánmi, na obmedzovanie alebo zasahovanie do výkonu ľudských práv a základných slobôd jednotlivca, zakotvených vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv, medzinárodných paktov o ľudských právach a v ďalších príslušných medzinárodných dokumentoch.
3. Všetky štáty musia prijať opatrenia, aby sa zabezpečilo, že vedecké a technologické výdobytky uspokojia materiálne aj duchovné potreby všetkých vrstiev obyvateľstva.
4. Všetky štáty sa musia zdržať akýchkoľvek činov zahŕňajúcich použitie vedeckých a technologických výdobytkov za účelom porušovania suverenity a územnej celistvosti iných štátov, zasahovania do ich vnútorných záležitostí, vedenia agresívnych vojen, potláčania národnooslobodzovacích hnutí alebo uskutočňovania politiky rasovej diskriminácie. Takéto činy sú nielen hrubým porušením Charty Organizácie Spojených národov a zásad medzinárodného práva, ale aj neprípustné deformujú ciele, ktorými by sa mal riadiť rozvoj vedy a technológie v prospech ľudstva.
5. Všetky štáty musia spolupracovať pri zakladaní, posilňovaní a rozvoji vedeckého a technologického potenciálu rozvojových krajín s cieľom urýchliť realizáciu sociálnych a hospodárskych práv národov týchto krajín.
6. Všetky štáty musia prijať opatrenia, aby z vedy a technológie mali prospech všetky vrstvy obyvateľstva a súčasne ich musia chrániť, tak sociálne, ako aj materiálne, pred možnými škodlivými účinkami zneužitia vedeckých a technologických výsledkov vrátane ich zneužitia s cieľom zasahovať do práv jednotlivca alebo skupiny, najmä pokiaľ ide o rešpektovanie súkromia a ochranu ľudskej osobnosti a jej fyzickej a duševnej celistvosti.

7. Všetky štáty musia prijať nevyhnutné opatrenia — vrátane legislatívnych — s cieľom zabezpečiť, aby využívanie vedeckých a technologických výdobytkov podporovalo plnú realizáciu ľudských práv a základných slobôd bez akejkoľvek diskriminácie na základe rasy, pohlavia, jazyka alebo náboženstva.
8. Všetky štáty musia prijať účinné opatrenia — vrátane legislatívnych — s cieľom zabrániť a zakázať využívanie vedeckých a technologických výdobytkov na úkor ľudských práv, základných slobôd a dôstojnosti ľudskej osobnosti.
9. Všetky štáty musia prijať, kedykoľvek je to potrebné, opatrenia, aby v podmienkach vedeckého a technologického vývoja zabezpečili dodržiavanie zákonov garantujúcich ľudské práva a slobodu.